

การมอบอำนาจ

โดย
นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

1

หลักการมอบอำนาจ
ตามพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบ
บริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2550

2

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน

- 1.1 ถ้ากฎหมายไม่ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นหรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้
- 1.2 อาจมอบให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
- 1.3 การมอบอำนาจให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

3

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน

- 1.4 การมอบอำนาจดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับอำนาจในการอนุญาตตามกฎหมายที่ให้ออกใบอนุญาต หรือที่บัญญัติผู้มีอำนาจอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ
- 1.5 การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดรายชื่อกฎหมายที่ผู้ดำรงตำแหน่งอาจมอบอำนาจ
- 1.6 การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือ

4

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน

- 1.7 ผู้รับมอบอำนาจอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นปฏิบัติราชการแทนต่อไปได้
- 1.8 การมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นต่อไปต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
- 1.9 ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ

5

ข้อแตกต่าง

- 1. การไม่จำกัดผู้ดำรงตำแหน่งในการรับมอบอำนาจ
- 2. การมอบอำนาจต่างส่วนราชการกันได้
- 3. การแยกเรื่องการมอบอำนาจในการปฏิบัติราชการทั่วไปกับการมอบอำนาจในการอนุญาต
- 4. การมอบอำนาจช่วง

6

เจตนาารมณ์ของการมอบอำนาจ

- 1. กระจายอำนาจการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ
- 2. เพื่อให้การปฏิบัติราชการให้เกิดประสิทธิภาพ มีความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ
- 3. เพื่ออำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชนยิ่งขึ้น

7

หลักการพิจารณาในการมอบอำนาจ

- 1. ชีตความสามารถ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมตามสภาพของตำแหน่งหน้าที่ทางราชการของผู้รับมอบอำนาจ
- 2. อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ ของผู้รับมอบอำนาจ
- 3. ความรวดเร็วและการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการ
- 4. การกระจายความรับผิดชอบและการสร้างความมีส่วนร่วมในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งความสอดคล้องกับภารกิจของรัฐในด้านต่าง ๆ

8

สาระสำคัญแห่ง

ร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ....

- 1. หลักเกณฑ์ทั่วไป
- 2. การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน
- 3. การมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างกระทรวง
- 4. การมอบอำนาจให้แก่ศูนย์บริการร่วม
- 5. การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด
- 6. การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในต่างประเทศ
- 7. การมอบอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 8. การมอบอำนาจของรัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน

9

1. หลักเกณฑ์ทั่วไป

- (ก) วัตถุประสงค์การมอบอำนาจ
- (ข) การกำหนดบุคคลที่จะรับมอบอำนาจ
- (ค) วิธีดำเนินการในการมอบอำนาจ
- (ง) การมอบอำนาจต้องทำเป็นหนังสือ
- (จ) ความสมบูรณ์ของการมอบอำนาจ
- (ฉ) การกำกับการปฏิบัติตามระเบียบการมอบอำนาจ

10

2. การมอบอำนาจในกระทรวงเดียวกัน

- (ก) การกำหนดแนวทางในการมอบอำนาจ
- (ข) อำนาจของหัวหน้าส่วนราชการในการจัดให้มีการมอบอำนาจ
- (ค) การมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งในส่วนราชการอื่น

11

3. การมอบอำนาจให้แก่ส่วนราชการต่างกระทรวง

- (ก) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่จะต้องพึงปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติของทางราชการสามารถมอบอำนาจให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการต่างกระทรวงได้
- (ข) ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. มีมติให้มีการมอบอำนาจในเรื่องใดระหว่างส่วนราชการต่างกระทรวง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก็ต้องมีหน้าที่มอบอำนาจให้ เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีหรือ ก.พ.ร. มีมติ

12

4. การมอบอำนาจให้แก่ศูนย์บริการร่วม

เมื่อมีการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมขึ้นแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องมอบอำนาจทั้งปวงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของศูนย์บริการร่วมนั้น ให้แก่ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติในศูนย์บริการร่วม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์บริการร่วมนั้น

13

5. การมอบอำนาจให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

- (ก) การมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด
- (ข) การมอบอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในจังหวัด
- (ค) การมอบอำนาจของนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด
- (ง) การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจในจังหวัด
- (จ) การกำกับดูแลการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

14

6. การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในต่างประเทศ

การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในต่างประเทศ กำหนดขึ้นเพื่อให้การบริหารงานของหัวหน้าคณะผู้แทนสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดในมาตรา ๕๐/๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕

15

7. การมอบอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชนจะมีอิสระในการบริหารงานของตนโดยไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จึงไม่สามารถนำพระราชกฤษฎีกาไปใช้บังคับได้โดยตรง จึงเป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่มีอำนาจกำกับดูแลที่จะกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการมอบอำนาจขึ้นไว้ให้เหมาะสมและเป็นไปในแนวทางเดียวกับหลักการตามพระราชกฤษฎีกานี้

16